

मुंबई-दादर येथील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (स्मारक) चैत्यभूमी
स्थळाला -अ० वर्ग पर्यटनस्थळाचा दर्जा देणे.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्र.टीडीसी-२०१६/५/प्र.क्र.३५९/पर्यटन
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.
दि.२ डिसेंबर, २०१६.

वाचा:	१. शासन निर्णय क्रमांक: टीडीएस-२०१५/१२/प्र.क्र.१०६५/पर्यटन, दि.२२.२.२०१६. २. शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक: टीडीएस-२०१५/१२/प्र.क्र.१०६५/पर्यटन, दि.८.३.२०१६ ३. जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांचे पत्र क्र.जिनिसमुंश/पर्यटन/२०१६/२०८२, दि.९.८.२०१६. ४. जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांचे पत्र क्र.जिनिसमुंश/पर्यटन/२०१६/२६७४, दि.२१.११.२०१६. ५. जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांचे पत्र क्र.जिनिसमुंश/पर्यटन/२०१६/२७७५, दि.३१.११.२०१६. ६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई यांचे पत्र क्र.मपविम/विकास/चैत्यभूमी अ-दर्जा/३/प्र.क्र.३८/२०१६, दि.३०.११.२०१६
-------	---

प्रस्तावना :-

- मुंबई - दादर येथील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (स्मारक) चैत्यभूमी - स्थळाला -अ० वर्ग पर्यटनस्थळाचा आणि -अ० वर्ग तीर्थक्षेत्राचा दर्जा देण्याची मागणी शासनाकडे करण्यात आली आहे. या मागणीनुसार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (स्मारक) चैत्यभूमी - स्थळाला -अ० वर्ग पर्यटनस्थळाचा दर्जा देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.
- चैत्यभूमी दादर हे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे स्मारक जगभरातील अनुयायी विचारवंत, विद्वान व संशोधकांचे प्रेरणास्थान आहे. चैत्यभूमीला दर दिवशी भाविक डॉ. बाबासाहेबांच्या स्मृतीला वंदन करायला भक्तीभावाने येतात. तसेच चैत्यभूमी येथे साजऱ्या होणाऱ्या -भिमजयंती, -धर्मचक्र प्रवर्तन दिन० आणि -महापरिनिर्वाण दिन० या दिवसांना दरवर्षी देशातील व विदेशातील लाखो भाविक डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिवादन करण्यासाठी येत असतात.
- चैत्यभूमीच्या जवळच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे भव्य स्मारक उभारण्यात येत आहे. त्यामुळे देशातील व विदेशातील पर्यटकांची संख्या वाढणार आहे. जगातील प्रज्ञावंत व्यक्तिपैकी एक आणि लोकशाहीवाद, समानतेचा पुरस्कर्ता म्हणून डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांची आज विश्वात ओळख आहे. जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांनी, तसेच व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांनी चैत्यभूमीस, पर्यटन स्थळाचा -अ० वर्ग दर्जा देण्याची शिफारस केलेली आहे. यामुळे चैत्यभूमीस पर्यटन स्थळाचा -अ० वर्ग दर्जा देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्रमांक: टीडीएस-२०१५/१२/प्र.क्र.१०६५/पर्यटन, दि.२२.२.२०१६ आणि शासन शुद्धीपत्रक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्रमांक: टीडीएस-२०१५/१२/प्र.क्र.१०६५/पर्यटन, दि.८.३.२०१६ अन्वये राज्यातील -अ- वर्ग पर्यटन स्थळ घोषित करण्यासाठी निकष व कार्यपद्धती निश्चित करण्यात आली आहे. चैत्यभूमीस विशेष ऐतिहासिक महत्त्व आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या पवित्र स्मृतीस अभिवादन करण्यासाठी दरवर्षी दहा लाखांपेक्षा अधिक पर्यटक चैत्यभूमीस येत असतात. ही सर्व पार्श्वभूमी विचारात घेऊन मुंबई - दादर येथील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे स्मारक असलेल्या -चैत्यभूमी-स अ वर्ग पर्यटन स्थळ म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
२. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१६१२०२१५२४४४१५२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र.ल.लखोटे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव	१७) पोलिस आयुक्त, बृहन्मुंबई
२) मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई	१८) विभागीय आयुक्त, कोकण /नाशिक /पुणे / औरंगाबाद / अमरावती/ नागपूर.
३) सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.	१९) सर्व जिल्हाधिकारी.
४) सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.	२०) जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर
५) मा. राज्यमंत्री, पर्यटन यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.	२१) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
६) मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद	२२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
७) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा	२३) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८) मुख्य सचिव यांचे सह सचिव	२४) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र -१, मुंबई.	२५) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई. (प्रसिद्धीसाठी)
१०) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र - २, नागपूर.	२६) सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी.
	२७) जिल्हा नियोजन अधिकारी, मुंबई शहर.

<p>११) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई / जिल्हा कोषागार अधिकारी</p> <p>१२) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव</p> <p>१३) पोलिस महासंचालक, महाराष्ट्र, मुंबई</p> <p>१४) महानगरपालिका आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई</p> <p>१५) प्रधान सचिव (२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.</p> <p>१६) प्रधान सचिव (पर्यटन), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.</p>	<p>२८) सर्व विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र विधानसभा.</p> <p>२९) सर्व विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानपरिषद</p> <p>३०) सर्व अतिरिक्त जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा पर्यटन समन्वय अधिकारी.</p> <p>३१) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाची सर्व कार्यासने</p> <p>३२) निवड नस्ती, पर्यटन.</p>
--	--